

# „Czym skorupka za młodu...”

Rzecz o IV przykazaniu



# Treść przykazania

„Czczij ojca twego i matkę swoją, abyś długo żył na ziemi, którą Pan, Bóg twój, da tobie” (Wj 20, 12)





## Istota przykazania

- ⇒ Czwarte przykazanie rozpoczyna drugą tablicę Dekalogu. Ukazuje porządek miłości.
- ⇒ Bóg chciał, abyśmy po Nim czcili naszych rodziców.
- ⇒ Przykazanie to jest sformułowane w sposób pozytywny, gdyż określa obowiązki jakie należy wypełnić.
- ⇒ Jest to przykazanie skierowane głównie do dzieci i określające ich relacji do ojca i matki. Dotyczy także relacji pokrewieństwa.
- ⇒ Przykazanie to odnosi się do obowiązków uczniów względem nauczycieli, pracowników względem pracodawcy, podwładnych względem przełożonych, obywateli względem ojczyzny i odwrotnie.

# Natura rodziny wg. KKK

- Wspólnota małżeńska jest ustanowiona przez zgodę małżonków.
- Małżeństwo i rodzina są ukierunkowane na dobro małżonków oraz prokreację i wychowanie potomstwa.
- Członkowie rodziny są sobie równi co do godności, praw i obowiązków.

# Rodzina i społeczeństwo

- o Rodzinie powinny pomagać i ochraniać ją odpowiednie instytucje społeczne.
- o Rodzina powinna tak żyć, by jej członkowie otaczali troską i pomocą młodych i starych, osoby chore lub upośledzone oraz ubogich.
- o Prawidłowa formacja ludzka, moralna i religijna w rodzinie jest odpowiednim przygotowaniem dla młodych jako wprowadzenie do życia społecznego.
- o Wspólnota polityczna ma obowiązek szanować rodzinę i pomagać jej.



# Wspólnota polityczna ma obowiązek zapewnić:

- ❶ Prawo do założenia rodziny, posiadania dzieci i wychowania ich zgodnie z własnymi przekonaniami moralnymi i religijnymi;
- ❷ Ochronę stałości więzi małżeńskiej i instytucji rodziny;
- ❸ Prawo do wyznawania własnej religii i przekazywania jej;
- ❹ Prawo do własności prywatnej, prawo do podejmowania i otrzymywania pracy, mieszkania, prawo do emigracji;
- ❺ Zgodnie z prawodawstwem krajów – prawo do świadczeń medycznych, do opieki nad osobami starszymi, do zasiłków rodzinnych;
- ❻ Ochronę bezpieczeństwa, zwłaszcza wobec takich zagrożeń jak: narkomania, pornografia, alkoholizm itp.;
- ❼ Prawo do zrzeszania się z innymi rodzinami i przedstawicielstwa wobec władz świeckich.



# Obowiązki dzieci

□ Szacunek - Wynika z wdzięczności, za dar życia (por. Syr 7, 27-28). Objawem tego szacunku jest *posłuszeństwo* (por. Prz 6, 20-22). Dziecko powinno być posłuszne rodzicom tak długo jak mieszka z rodzicami. To posłuszeństwo dotyczy tego co jest dobre dla niego i rodziny (por. Kol 3, 20). Dzieci mają także słuchać rozsądnych poleceń wychowawców i tych, którym rodzice ich powierzyli. Posłuszeństwo wobec rodziców ustaje z chwilą usamodzielnienia. Pozostaje wtedy szacunek, który obowiązuje zawsze.

□ Odpowiedzialność wobec rodziców - (por. Syr 3, 2-6; 12-13.16)

# Obowiązki rodziców

- ▶ Płodność to nie tylko przekazywanie życia dzieciom, lecz także wychowanie moralne i formacja duchowa. Rodzice mają pierwszorzędne i niezbywalne prawo oraz obowiązek wychowania. To oni jako pierwsi odpowiadają za wychowanie
- ▶ Rodzice powinni szanować dzieci jako osoby ludzkie
- ▶ Rodzice pierwsi powinni przekazać naukę Ewangelii swoim dzieciom – to pierwsi katecheci
- ▶ Nie tylko przekazują naukę o Jezusie, ale także powinni uczyć modlitwy
- ▶ Powinni również w miarę swych możliwości zadbać o potrzeby materialne dziecka
- ▶ Mają prawo wybrać szkołę dla dziecka
- ▶ Rodzice nie powinni wywierać presji na wybór drogi życiowej swego dziecka lub partnera życiowego



# Obowiązki władz cywilnych

- Sprawujący władzę, powinni traktować ją jak służbę (por. Mt 20, 26)
- Nikt nie może żądać lub ustanawiać tego, co jest sprzeczne z godnością osób i z prawem naturalnym
- Władze są zobowiązane do poszanowania praw osoby ludzkiej

# Obowiązki obywateli (może być trudne do zaakceptowania)

- ① Podporządkowani władzy powinni ją traktować jako przedstawicieli Boga (por. 1 P 2, 13. 16). Jednak nie chodzi tu o bezkrytyczne podchodzenie do władzy. Lojalna współpraca obejmuje prawo, a czasami obowiązek udzielania słusznego napomnienia, jeśli coś wydaje się szkodliwe dla godności osób i dobra wspólnoty.
- ② Społeczeństwo ponosi współodpowiedzialność za dobro wspólne poprzez: płacenia podatków, korzystania z prawa wyborczego, obrony kraju (por. Rz 13, 7)
- ③ Narody bogatsze zobowiązane są (o ile to możliwe), do przyjęcia obcokrajowców poszukujących bezpieczeństwa i środków koniecznych do życia. Imigrant obowiązany jest do poszanowania dziedzictwa materialnego i duchowego kraju przyjmującego oraz do przestrzegania prawa i wnoszenia swego wkładu materialnego.



④ Zbrojny opór przeciw uciskowi stosowanemu przez władzę polityczną jest uzasadniony jedynie wtedy gdy występują jednocześnie następujące warunki:

- W przypadku pewnych, poważnych i długotrwałych naruszeń podstawowych praw;
- Po wyczerpaniu wszystkich innych środków
- Jeśli nie spowoduje to większego zamętu;
- Jeśli istnieje uzasadniona nadzieja powodzenia;
- Jeśli nie można rozumnie przewidzieć lepszych rozwiązań.

# Wspólnota polityczna i Kościół

- Kościół nie jest wspólnotą polityczną;
- Kościół szanuje i popiera polityczną wolność obywateli, ich zaangażowani i odpowiedzialność;
- Kościół ma prawo i obowiązek zabierać głos i wydawać sądy moralne w sprawach porządku politycznego, zwłaszcza gdy wymagają tego fundamentalne prawa obywateli albo zbawienie człowieka;
- Duchowni nie mogą bezpośrednio angażować się w działalność polityczną – jako przedstawiciele jakiejś partii politycznej.

Dziękuję za uwagę!



# Pomoc Duchowa

[www.adonai.pl](http://www.adonai.pl)